

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

ЗАПОВІДНИК

Старенький “пазик”, більше схожий на музейний експонат, а не на засіб пересування, натужно зави- ваючи, виповз нарешті нагору, подолавши півтора- кілометровий підйом, і зупинився на перепочинок. Водій відчинив передні двері, і двоє озброєних суб- міліціонерів неквапливо піднялися східцями в салон. Перший звично ковзнув холодним поглядом по людях, спіткнувшись на русявій дівчині років двадцяти п’яти, одягнутій не по-сільському. Субміліціонер незграбно протиснувся завузьким для нього проходом, гримко- чучи по сидіннях опущеним донизу дулом автомата, і непривітно буркнув:

— Ваші документи.

Дівчина відкрила сумочку, дістала журналістське посвідчення і мовчки простягнула субміліціонерові.

— Що за імя таке — Аквеліна? — похитав голо- вою вояка і додав насмішкувато: — Пічатаєте у вашому журнальчику гараскопи для звьозд?

Аквеліна чемно усміхнулася недолугому жартові і заховала посвідчення. В іншій ситуації вона б залюбки познущалася з “таваріща субміліціанера”, але цього разу, хоч як не прикро було визнати, вояка сказав правду. Журнал “Аніта”, в якому Аквеліна працювала ось уже другий рік, нічим не виділявся з ряду десятків інших подібних видань. Головний редактор відчай-

душно намагався рівнятися на успішніших колег, але іноді, коли ставало особливо гидко на душі і цю гидоту вже не могли змити ані міцна кава, ані ще міцніший коньяк, ставив у номер матеріали краєзнавчого спрямування. О, то був цілий ритуал. Головний витягав тоді з шухляди обшарпаний географічний атлас, розгортав його на розділі топографічних карт і годину чи дві вичитував назви сіл і хутірців по цілій країні, милувався візерунками вулиць і доріг, мереживом річок і струмків. Ті назви сіл, що йому сподобалися найбільше, записував на окремому аркуші паперу чорнильною ручкою, а тоді, заплющивши очі, навмання тицвав у свої записи пальцем. І коли під пальцем опинялася яка-небудь Ангелівка чи Сатановичі, Болязуби чи Калагарівка, головний викликав секретарку і через неї давав завдання журналістам розписати принади названого ним села чи хутора. І байдуже було, чи є там добра дорога і пам'ятки старовини, головне, щоб матеріал будив зацікавленість. З якогось часу до редакції "Аніти" стало надходити багато листів. І серед них майже не було гнівних. Більшість респондентів дякували за те, що журнал відкрив їм незвичайні, просто-таки екзотичні місця зовсім поряд, їхати до яких на гарному джипі лише кілька годин. Головний полюбляв читати вдячні листи вголос, зібравши всіх присутніх у редакції. Він реготав гомеричним реготом, а потім надовго зачинався у своєму кабінеті і голосно та фальшиво співав шлягери двадцятирічної давності.

На глухі села Аквеліна подалася за власною ініціативою, щоб зробити серію репортажів про Заповідник. Головний якось натякав за кавою, що добре було б туди

пробратися, але нікого зі своїх підопічних на подвиг не благословляв.

Двигун “пазика” знову протяжно завив, втомлено кркнули зношені шестерні коробки передач — і автомобільна реліквія продовжила рух, кілька разів добряче трусонувши своїх пасажирів. Далі дорога пішла на спуск, тож до другої лінії постів їхали з вітерцем.

Коли до салону знову увійшов субміліціонер, Аквеліні здалося, що у неї дежа вю. От тільки вояка цього разу трапився неговіркий — документи перевіряв мовчки.

Нарешті автобус добрався до кінцевої зупинки і, востаннє загарчавши, зупинився біля дерев'яної огорожі джерела за сотню кроків від третьої лінії постів.

— Я так зрозуміла, що ви тут ночуєте? — спитала Аквеліна у водія, коли всі пасажирі вийшли. — Відправляєтеся о шостій?

— Пів на сьому зранку і пів на третю вдень, — уточнив заклопотаний водій. — А ви, я бачу, зібралися Заповідником прогулятися? Не радив би цього робити.

— Це ж чому? — здивувалася журналістка.

— Небезпечно там. Та й нічого цікавого нема.

— Якщо нема нічого цікавого, то навіщо було зганяти стільки озброєних людей?

— Логічно, — погодився водій. — Але пробратися у Заповідник — справа безнадійна.

— Та вже якось прорвуся. Люди он через кордони ходять, а тут усе-таки не кордон...

— Тут гірше, — перебив Аквеліну водій. — Вас просто можуть застрелити. Тому ходіть-но краще зі мною. Заночуєте у моєї сусідки. Вона жінка приємна, не пошкодує. А зранку я за вами зайду.

— Дякую, але я мушу спробувати.

— Як собі знаєте, — здвигнув плечима водій. — Та якщо передумаєте, ідіть он до тієї хати з коричневим парканом. — Він показав.

Аквеліна знала, що у Заповідник можна проникнути, давши субміліціонерам хабаря. Принаймні, у цьому її запевняли бувалі в бувальцях знайомі. Дівчина сподівалася домовитися з вартовими за п'ять сотень драхм. Ці гроші збиралися майже півроку і зараз у вигляді одного кольорового папірця таїлися на дні сумочки.

Незвикла відтягувати вирішення важливих справ, молода журналістка рішуче направилася до будки КПП, але зустріли її там непривітно. Такі ж дебелі здоровані з квадратними пиками, як і ті, що двічі зупиняли автобус, дивилися на Аквеліну спідлоба. Розмова не клеїлася. Вояки мовчки перевірили документи і каліченою мовою пояснили, що прохід у зону 003/6 дозволений лише родичам тих, хто тут живе. П'ять сотень драхм теж не справили на вартових належного враження, хоча то була їхня двомісячна платня.

Зітхнувши, Аквеліна повернулася до джерела. У селі вона все-таки сподівалася знайти провідника, який би допоміг їй пробратися у Заповідник. Невдалі переговори з субміліціонерами запалу її не пригасили, а лише трохи розчарували, примусивши засумніватися у компетентності бувалих знайомих.

Аквеліні чомусь видавалося, що пошуки провідника не відберуть багато часу, адже у книгах і фільмах все це робилося елементарно просто. Та минуло дві години безуспішних приставань до всіх перехожих, доки дівчина усвідомила, що реальне життя докорінно від-

різняється від кіношного. Люди або сахалися її, неначе причинної, або тільки сумно посміхалися і похитували головами. У Аквелініній душі вже почав зароджуватися сумнів, малодушна думка кинути все і повернутися додому все частіше протискалася наперед у рядах думок оптимістичних, аж тут щаслива доля усміхнулась їй — несподівано з'явився провідник.

— Чого зажурилася, доню? Хочеш до села? — перед Аквеліною немов з-під землі виріс чоловік років семи-десяти п'яти, кремезний і доволі високий. — Я міг би тебе провести.

— А ви не жартуєте? — недовірливо покосилася на незнайомця дівчина.

— Ну, пожартувати я люблю. Та ще коли дівчина молода і гарна... Але сьогодні я серйозний і відповідальний.

— Хотілося б знати, як ви це зможете зробити. А то моя спроба підкупу ганебно провалилася.

— Запізнилася ти. У субміліціонерів зараз саме у розпалі боротьба з корупцією. От якби ти на місяць раніше приїхала, то хабар допоміг би... А скільки ти їм пропонувала?

— П'ятсот, — зітхнула Аквеліна.

— Серйозні гроші... Ну-ну, не журися. Зараз усе зробимо. Головне, мовчи і йди за мною, — незнайомиць широким кроком рушив до КПП.

Аквеліна, затамувавши подих, трималася позаду свого несподіваного провідника. Їй здавалося, що вона робить несусвітенну дурницю, йдучи за абсолютно не знайомим чоловіком, який, цілком можливо, вирішив познущатися з приїжджої. Такі думки роїлися у голові несамовито, будячи тривогу, що ось зараз вартові

упізнають її і з ганьбою проженуть геть. Нехай лише спливе трохи часу, що так потрібен, аби подолати півсотні метрів до КПП. Але сталося диво — незнайомця пропустили, не мовивши слова, а її немовби й узагалі не помітили.

Все ще не вірячи у свою удачу, Аквеліна боязко озирнулася, але побачила тільки спини субміліціонерів. Вона довго не наважувалася запитати у свого несподіваного провідника, що ж сталося насправді, боячись бути викритою. І лише коли КПП зник з поля зору, поцікавилася. У відповідь незнайомиць дістав із кишені маленьку буквову дощечку, загорнуту у полотнину. На цій дощечці красувався чудернацький знак, що нагадував чи то ієрогліф, чи то якийсь абстрактний візерунок. Аквеліну здивувало, що незнайомиць прикривав дощечку долонею, немовби не хотів показувати той чудернацький візерунок повністю.

— Оце — знак невидимості. Береш дощечку, скеровуєш її на людину під прямим кутом — і робишся для тієї людини повністю невидимою.

— Жартуєте? — недовірливо перепитала дівчина.

— Які там жарти? Солдати ж нас не помітили.

— Ви їх загіпнотизували! — радісно вигукнула Аквеліна, втішившись несподіваному здогадові.

— Ну який з мене гіпнотизер? То все знак зробив. Ти вже вибачай, але я пояснювати не буду.

— Чому? — спитала Аквеліна, хоча на язика вертілося зовсім інше питання, та журналістська звичка взяла гору.

— Ти, доню, певно, в якійсь редакції працюєш — питання одне за одним іде та ще й передне в спину підштовхує. Лихо мені з тими журналістами... Ти б краще